

Кравець Самійло,

викладач,

Відокремлений структурний підрозділ

«Київський фаховий коледж комп'ютерних технологій та економіки

Національного авіаційного університету»,

м. Київ, Україна

samuilkravec@gmail.com

Морозова Вікторія,

бакалавр,

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

м. Київ, Україна

immapouser@gmail.com

Морозова Ярослава,

учениця 9 класу,

Школа І-ІІІ ступенів № 238,

м. Київ, Україна

ywashwa.w@gmail.com

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА: РЕАЛІЇ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Анотація. Дана стаття присвячена викладанню за допомогою дистанційного навчання. У березні 2020 року в Україну прийшла біда, яка накрила Європу, до якої це лихо прийшло з Китаю. Ця біда зветься – коронавірус. Спочатку була паніка, як в таких умовах буде проходити освітній процес, а коли перший шок пройшов, всі згадали про дистанційне навчання. А потім прийшла повномасштабна війна. І знову на допомогу прийшло дистанційне навчання.

Ключові слова: коронавірус, пандемія, дистанційне навчання, викладання, ефективність, мотивація, навчання, війна, вивчення.

Annotation. *This article is devoted to teaching through distance learning. In March 2020, a disaster came to Ukraine, which covered Europe, to which this disaster came from China. This problem is called the coronavirus. At first, there was panic as to how the educational process would take place in such conditions, and when the first shock passed, everyone remembered distance learning. And then came the full-scale war. And distance learning came to the rescue again.*

Key words: *coronavirus, pandemic, distance learning, teaching, effectiveness, motivation, learning, war, study.*

Вступ. У сучасних умовах, особливо, недавньої пандемії і теперішньої війни, назріла необхідність ширшого використання дистанційної освіти та інших інформаційних технологій.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Дистанційна освіта, як і освіта в цілому, дозволяє кожній людині бути інтелектуально-збагаченою та мати можливість бути гарним спеціалістом, щоб отримувати гідну зарплату для матеріального забезпечення своєї сім'ї, а це в свою чергу сприяє розвитку української нації та нарощує інтелектуальний та загальний потенціал держави. Тому викладання з допомогою дистанційного навчання є однією із складових освітнього процесу в умовах пандемії та війни. Тому є дуже важливим використання дистанційного навчання для викладання будь-якої дисципліни для закладання бази у вивченні навчального матеріалу і примноження інтелекту конкретної особистості і загального потенціалу суспільства і держави. Дистанційна освіта повинна допомагати і сприяти цьому процесу, особливо, в умовах війни.

При дослідженні використовувались законодавчо-нормативні документи і фахові тематичні наукові праці [1 - 11]. На основі аналізу даних матеріалів проблема зводиться, в основному, до теми дистанційного навчання взагалі, а також в умовах пандемії та війни в Україні.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.

У нашому дослідженні ми розглядаємо роботу дистанційного навчання в умовах пандемії та війни. Саме цим простим способом ми трохи пропагуємо політику держави щодо розвитку системи «навчання впродовж життя», яка залишається актуальною та потребує удосконалення в сучасних умовах, зокрема під час коронакризи та війни [6 – 8; 11].

Мета та задачі дослідження. Метою даного дослідження є обрання дистанційного навчання для демонстрації його можливостей та недоліків, наукової оцінки ефективності дистанційного навчання як такого і, зокрема, в умовах нестандартних, таких, як пандемія та війна.

При цьому не загубити зацікавленості студентів і школярів до навчання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Початок викладання в умовах пандемії для нас почався з того, що довелося пристосовувати всю наочність до комп'ютера. На деяких заняттях можна було користуватись допомогою Інтернету, коли це стосувалось плакатів, таблиць, рисунків, тощо. Наприклад, при наведенні тексту програми:

```
/*Текст програми*/  
int main()  
{  
cout<<"Привіт, студенте! Я С++!";  
return 0;  
} [1, с. 7].
```

Тут перший рядок є коментарем, другий це директива, яка під'єднує бібліотечний файл `iostream.h`, який дає змогу виконувати операції введення/виведення даних.

Далі у програмі записана обов'язкова функція `main()`. Ключове слово `int` означає, що функція `main()` повертатиме у точку виклику.

Тут `cout<<` виводить на екран «Привіт, студенте! Я С++!». А команда `return` служить для виходу з головної функції тобто для завершення програми.

У такий спосіб на екран можна виводити все, що стосується конкретного заняття.

Інформатизація освіти в Україні – один з важливих механізмів, що зачіпає основні напрями модернізації всієї системи освіти. Сучасні інформаційні технології відкривають нові перспективи для підвищення ефективності освітнього процесу. При цьому важливу роль відіграють методи самоосвіти, активного пізнання, дистанційної освіти.

Дистанційна освіта – навчання на відстані – в умовах пандемії та війни набуває особливого значення. За наявності сучасних комп'ютерних технологій та Інтернету вона стає зручною та доступною. Вона не вимагає присутності студента в аудиторії [2].

У науковій праці Ю.В. Мельник, Н.Д. Бороденко, Н.В. Богданової показано переваги і недоліки дистанційної освіти: постійний контроль, можливість підвищення кваліфікації, здача екзамену після закінчення курсу, ця освіта дешевша; і, в той же час: студент ізольований від товаришів, відсутність емоцій та безпосереднього зворотного зв'язку. Комп'ютер не замінює викладача, а тільки змінює його роль [5].

У нашому дослідженні ми будемо торкатись лише того, що стосується процесу навчання в умовах пандемії, а потім і війни. У більшості викладачів було побоювання, що буде з навчанням студентів і школярів, особливо в тих, які не володіють сучасними ІТ, але з часом всі заспокоїлися і почали знайомитися з інструментами дистанційного навчання.

Загалом, як показує наш досвід, у більшості інтерес до навчання зростає, бо студенти і школярі теперішнього покоління люблять користуватися комп'ютером.

За нашими спостереженнями активність студентів і школярів до навчання зростає, а це швидше їх формує як особистість. Вони починають усвідомлювати свою значущість, бо в них починає виходити те, до чого вони прагнули ще до вступу до коледжу чи інституту.

Але, в той же час є такі студенти і школярі, які не дуже відповідально ставляться до свого навчання в цих умовах. Вони не завжди вчасно підключаються до відеоконференцій або зовсім пропускають їх. У багатьох з них буває відсутня мотивація до навчання. Це пов'язане з тим, що часто вони думають, що в цих умовах викладачі будуть до них більш лояльними, що

іноді, хоч це буває досить рідко, має місце, і тому дуже часто доводиться спонукати їх до навчання.

Зі студентами останніх курсів і випускниками шкіл цей процес проходить легше і простіше. А от з молодшими студентами та школярами до цього процесу іноді доводиться долучати і батьків.

Ефективність навчання за нашими спостереженнями зростає тоді, коли вдається вдало поєднати наочність з комп'ютером.

Це, в свою чергу, спонукає їх до ще більшого прикладання зусиль до навчання, що і призводить до здобуття якісної освіти та отримання знань в умовах війни і коронакризи, яка ще недавно накривала собою всю нашу планету.

Висновки. Таким чином, використання дистанційного навчання в умовах війни та пандемії є не тільки необхідним засобом, а й ефективним, незважаючи на обмеження, які існують при цьому.

Тому в процесі викладання з допомогою дистанційного навчання слід керуватися і враховувати спеціальність, яку здобувають студенти і враховувати свій та їхній практичний досвід. Бо, як сказано в Законі «Про освіту» важливою складовою у моделі «освіта впродовж життя» має стати мотивація до професійного розвитку та самовдосконалення, формування свідомості, фахової багатoproфільності, творчого зростання, ефективної реалізації знань та навичок у праці [2].

У формуванні мотиваційної системи, яка покликана стимулювати розвиток, повинна брати активну участь держава і розробляти відповідну політику.

Список використаних джерел

1. Глинський Я.М., Анохін В.Є., Рязська В.А. С++ і С++ Builder: Навч. посібн. 4-е вид. – Львів : СПД Глинський, 2008. 192 с.

2. Дистанційна освіта – навчання на відстані. *Офіційний сайт «Освіта.ua»*. URL: <http://www.osvita.org.ua> (дата звернення: 29.05.2024).

3. Лист Міністерства освіти і науки України від 11.03.2020 № 1/9-154. URL: <https://dniokh.gov.ua/wp->

<content/uploads/2020/04/%D0%9B%D0%B8%D1%81%D1%82-%D0%9C%D0%9E%D0%9D-%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8-%D0%B2%D1%96%D0%B4-11.03.2020-%E2%84%96-1-9-154.pdf>

(дата звернення: 29.05.2024).

4. Мельник Ю.В., Богданова Н.В. Особливості комунікативних зв'язків у сучасній вищій школі. *Розвиток професійних компетентностей державних службовців: комунікативний аспект: матеріали щорічної науково-практичної конференції за міжнародною участю*. м. Київ, 3-4 листопада 2016 р. / за заг. ред. В.С. Куйбіди, М.М. Белінської, В.М. Сороко, Л.А. Гаєвської. – Київ : НАДУ, 2016. 460 с.

5. Мельник Ю.В., Бороденко Н.Д., Богданова Н.В. Деякі проблеми організації дистанційного навчання в ВНЗ. *Офіційний сайт Університету новітніх технологій. Рубрика «Обговорення доповідей»*. 2017. URL: <https://2017.moodlemoot.in.ua/course/view.php?id=114> (дата звернення: 29.05.2024).

6. Наказ директора від 18.03.2020 р. № 35/ОД «Про організаційні заходи в Київському коледжі комп'ютерних технологій Національного авіаційного університету для запобігання поширенню коронавірусу COVID-19».

7. Наказ директора № 36/ОД «Про організацію роботи коледжу на час карантину» та з метою щотижневого обліку виконання навчального навантаження викладачами коледжу за весь період карантину (з урахуванням навчального навантаження на умовах погодинної оплати праці).

8. Освітній процес в умовах війни: рекомендації МОН на початку 2023-2024 н.р. 04.09.2023 р. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2023/09/04/Rekomendatsiyi.shchodo.organizatsiyi.osvitnoho.protsesu.04.09.2023.pdf> (дата звернення: 29.05.2024).

9. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII (з останніми змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3724-IX від 22.05.2024](#)). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/conv#n131> (дата звернення: 29.05.2024).

10. Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 № 211. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/211-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 29.05.2024).

11. Щодо особливостей організації освітнього процесу під час карантину: лист Міністерства освіти і науки України від 25.03.2020 № 1/9-176. URL: <https://mon.gov.ua/npa/shodo-osoblivostej-organizaciyi-osvitnogo-procesu-pid-chas-karantinu> (дата звернення: 29.05.2024).